

Nr 54.

Av herr **Hedlund** i Östersund m. fl., angående ändring av villkoren för statsbidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka.

I motioner till 1940 års lagtima riksdag — I: 19 och II: 16 — yrkade ett antal ledamöter av kamrarna, flertalet landstingsmän, att riksdagen måtte besluta sådan ändring i villkoren för statsbidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka, att vårdavgiften å dylikt hem må utgöra högst en krona pr dag och patient.

Det erinrades därvid om, att till grund för ifrågavarande statsbidrags storlek låge en beräknad dagkostnad för de lättskötta sinnessjuka av kronor 2:25, varav staten betalar 1:25 samt anstaltsägaren och patienten vardera 50 öre. Sagda beräkning visade sig ej hållbar. Dagkostnaden stegrades alltså och utgjorde 1938 högst kronor 4:65. De ökade kostnaderna fingo bäras av anstaltsägaren.

En sådan ordning kunde icke anses tillfredsställande och gällde detta särskilt beträffande folkpensionärer i de dyraste ortsgrupperna. 80—90 % av patienterna hade under 1938 tilläggspension. Som exempel anfördes att för en patient i dyrortsgrupp 3 folkpension kan uppgå till över 500 kronor pr år, medan vårdavgiften utgjorde allenast kronor 182:50 för helt år.

Statsutskottet — utlåtande 123 — fann det ådagalagt, att vissa olägenheter äro förbundna med nuvarande bestämmelser på området i de fall, då de å hemmen intagna äro berättigade till folkpension. Utskottet, som icke ansåg sig kunna förorda bifall till motionärernas yrkande, ville dock understryka vikten av att behandlingen inom socialvårdskommittén av detta spörsmål och vad därmed äger samband i möjligaste mån påskyndas, så att förslag i ämnet kan föreläggas nästa års riksdag.

Intet i statsverkspropositionens femte huvudtitel tyder på att Kungl. Maj:t kommer att förelägga frågan för 1941 års riksdag. Representanter för anstaltsägarna anse sig därför böra framföra frågan till riksdagen. Och riksdagen lärer icke gärna kunna underlåta att företaga nödiga ändringar beträffande gällande villkor för statsbidrag i förevarande avseende.

Riksdagen har genom statsbidrag till såväl anordnande av vårdhem som till driften velat stimulera landstingen att draga försorg om sådana sinnessjuka, vilka ej äro »kvalificerade» för inträde å de statliga sinnessjukhusen. Men anstaltsägarna böra icke därför i onödan betungas. För övrigt äro, som känt är, vårdplatserna å statssjukhusen otillräckliga.

De nuvarande tiderna äro också minst lämpade för en sådan ordning, att ägare av vårdhem icke skulle äga rätt att uttaga en rimligt avvägd vård-

avgift av patienter med egna inkomster. Detta accentueras särskilt beträffande folkpensionärer därav, att deras inkomster härledas av allmänna medel. Det bör i detta sammanhang erinras om att vårdavgifter för kroppsjuka väsentligt höjts de senaste åren.

Därest förslag i ärendet, såsom fjolårets statsutskott förutsatt, av socialvårdskommittén icke avgives inom rimlig tid eller före det statsutskottet behandlar denna motion, torde en provisorisk lösning vara möjlig, vilken avsåge en högre dagavgift för lättskötta sinnessjuka som uppbära folkpension.

Skälen för en förhöjning av ifrågavarande vårdavgifter förstärkas genom den av Kungl. Maj:t för årets riksdag framlagda propositionen nr 20 med förslag om dyrtidstillägg å folkpensioner m. m.

Med stöd av vad som anförts i oförmälda motioner till 1940 års lagtima riksdag, statsutskottets berörda utlåtande i anledning därav samt vad i övrigt nu framhållits, hemställes,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring av villkoren för statsbidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka att vårdavgiften å dylikt hem må utgöra högst 1 krona 25 öre pr dag och patient.

Stockholm den 20 januari 1941.

Verner Hedlund.

Algot Törnkvist.

Elof Lindberg.

Ernst Hage.